

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1241

av Christian Holm Barenfeld och Margareta Cederfelt
(båda M)

Avskaffande av presstödet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör avskaffa presstödet och förenkla möjligheten att driva medieföretag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Fria och oberoende medier är en av grundstenarna i en demokrati. I Sverige har vi en mediebild som inte enbart består av tidningar, tv och radio. Floran av olika sätt att rapportera om nyheter, granska makthavare, lyfta fram problem i samhället och lyfta fram sin åsikt om samhället har ökat markant. Dagens samhälle innehåller oändligt med möjligheter att göra sin röst hörd och nå ut till andra människor.

Presstödet i Sverige var en tillfällig lösning som infördes för över 40 år sedan. Tanken var att det skulle bidra till en konkurrens och mångfald bland tidningar. Den tillfälliga lösningen var ett kortsiktigt stöd till starka tidningars konkurrenter och uppkom under en tid där planekonomi ofta ansågs lika effektivt som marknadsekonomi. Det som sedan skedde var en snedvridning av det mediala landskapet i Sverige. De tidningar som bedrev god, granskande och objektiv journalistik belönades med trogna och många läsare när konkurrerande tidningar endast sökte kopiera framgångsrika tidningars tidigare framgång. Detta ledde till en klyfta i den svenska medievärlden. På ena sidan finns de tidningar som än idag är effektiva, innovativa och ständigt söker förbättringar. På andra sidan finns tidningar som aldrig har, eller har haft, ekonomiska incitament att utveckla sig till ett ekonomiskt oberoende, de har istället letts in i en bidragsfälla.

Staten ska inte åta sig att bära tidningskoncernernas ekonomi på sina axlar. Tidningar som i denna extrema medietid inte klarar av att hitta kreativa lösningar för att överleva behöver snarare fundera över vad deras uppdrag är och varför.

Presstödet snedvrider mediemarknaden, inte bara när det gäller enskilda dagstidningar, utan det snedvrider hela medieutrymmet och kan i förlängningen vara ett hinder för utvecklingen, för att inte tala om att mediernas oberoende kan ifrågasättas. Att värna om fri konkurrens bland företag handlar även om fri konkurrens bland medieföretag. Staten gör därför dagspressen en otjänst genom att dela ut presstöd. Dess oberoende kan ifrågasättas, och dessutom är det moraliskt tvivelaktigt att dela ut miljoner till tidningskoncerner som redan har kapital och gör vinster på flera hundra miljoner kronor.

Det skulle vara en positiv utveckling för Sveriges medier om riksdagen beslutar att avveckla presstödet under exempelvis en tvåårsperiod. Att staten förhåller sig neutral i frågan om hur och vilka nyheter som ska rapporteras genom en avveckling av presstödet hindrar däremot inte att riksdagen beslutar om att förenkla andra regler och förutsättningar som gör det både enklare och mer lönsamt att driva inte bara företag utan även medieföretag.

Oberoende medier är grundläggande för en fungerande demokrati. Men det oberoendet kan endast uppnås när medier är ekonomiskt oberoende av staten, bara så kan de vakta vaktaren, bara så kan vi få en trygg demokrati.

Christian Holm Barenfeld (M)

Margareta Cederfelt (M)